

BM-er wandeltocht

Startlocatie: Sporthal Westermar
Burg. Bothenius Lohmanlaan 40e
9251 LD Burgum

Afstanden: 25, 40 en 50 km

Datum: 24 oktober 2015

De startlocatie is de sporthal Westermar in Burgum, waar een ruime parkeerplaats aanwezig is. De wandelaars aan de 50 km route beginnen met een extra lus van ca. 10 km. Het landschap bestaat uit veel weidegebieden, met daarin enkele kleine poelen (hier dobben genaamd), waarvan vele zijn ontstaan door een zogenaamde pingo in de laatste ijstijd; een pingo is een heuvel die ontstaat doordat een groeiende ijskern in de bodem de bovengrond naar boven perst. De opgedrukte grond kan van het ijslichaam afglijden, waardoor, na afsmelting van de ijskern een situatie overblijft die een pingoruïne wordt genoemd. Deze is herkenbaar aan een plas, veelal rond van vorm, met daaromheen een ringwal die zich iets boven de omgeving verheft.

Deze dobben komen vooral voor bij de Langelaan en de Geastmabuorren.

In deze lus krijgen de 50 km wandelaars tweemaal te maken met wegwerkzaamheden. Deze werkzaamheden hebben te maken met de aanleg van de Centrale As, dit wordt een nieuwe weg in Noordoost Fryslân. Het gebied van De Centrale As loopt van Dokkum tot Nijega. De weg wordt aangelegd als een dubbelbaans autoweg en wordt daarmee de belangrijkste verkeersader in het gebied. Bij Burgum wordt niet alleen een nieuwe autoweg aangelegd, maar wordt er tevens een nieuwe brug over het Prinses Margrietkanaal gebouwd. De nieuwe brug wordt 30 meter westelijk van de huidige brug gebouwd. Hierdoor kan het verkeer tijdens de bouw gebruik blijven maken van de bestaande brug. De oude brug krijgt na realisatie een andere functie: alleen lokaal wegverkeer maakt straks gebruik van de brug, het overige verkeer gaat om Burgum heen na realisatie van De Centrale As. Op borden bij de werkzaamheden staat te lezen: "Wij bouwe hjir. Klear healwei 2016" (Wij bouwen hier. Gereed halverwege 2016). Tot die tijd zal er dus veel verkeersoverlast zijn. Na ongeveer 10 km komen de 50 km wandelaars voor hun eerste rust terug in de sporthal.

Na deze extra lus begint het gedeelte waar de drie afstanden allemaal langs komen. Daarbij komt men door het waterwingebied van Noardburgum en daarna via diverse landweggetjes in Jistrum (Eestrum) uit, waar een rust is bij de plaatselijke voetbalvereniging v.v. Jistrum.

Een gezichtsbepalend object is steeds de Centrale in Burgum.

Na de rust gaan de wandelaars via de Marwei (Meerweg) en het zal niemand verbazen, langs het Burgumer Mar.

Over het fietspad door de weilanden gaat het naar de brug Skûlenborch en daarna via een pad langs het Burgumer Mar. Op naar de tweede rust in Herbergh De Parel in Eastermar.

Na de rust in Eastermar splitsen de 40/50 km zich af van de 25 km en maken een lus over o.a. een heel mooi pad (Mâlawei). Hier komt

het bijzondere landschap duidelijk naar voren.

Het grootste gedeelte van de gemeente Tytsjerksteradiel behoort tot het gebied van de Friese Wouden, maar hoewel er wel bossen zijn te vinden, heeft Tytsjerksteradiel een zogenaamd coulisselandschap, d.w.z. dat het landschap wordt bepaald door een grote hoeveelheid lijnvormige beplantingen in de vorm van houtwallen en elzensingels. Deze beplantingen komen in uitgebreide dichte complexen voor, waarbij de houtwallen en de singels meestal grotendeels evenwijdig aan elkaar liggen.

Een ander mooi pad is de Mûntsegroppe, dit is één van de bekendste zandwegen in Achtkarspelen. De naam van het pad komt al op kaarten uit 1540 voor. Het liep over de heide tussen twee kloosters. Of het toen een greppel was, zoals de naam doet vermoeden, of een streep op de kaart om de scheiding tussen particulier eigendom en het kloosterland aan te geven is niet duidelijk. Zeker is wel dat er rond 1720 een pad is aangelegd.

Een zijpad van de Mûntsegroppe is het Skeanpaad. Hier staat het kunstwerk van Stefan Dammen 'Foar de dûvel net bang' geheten. Het verhaal gaat dat ene Ruerd van der Veen die bekend stond om zijn grove taal zich op een dag liet ontvallen dat hij voor de duvel niet bang was. Onderweg naar huis op het Skeanpaad versperde een vrouw hem de weg. Ze wist van geen wijken. Toen Ruerd haar wilde oppakken, pakte zij hem op en gooide hem over de bomen: helaas waren zij de enige getuigen van dit verhaal.

Door het dorpje It Heechsân gaan de wandelaars terug naar Eastermar, naar de rust in de Parel. Daarna komt het laatste gedeelte van deze wandeltocht. De 25 km wandelaars volgen een fietspad en de 40/50 km maken een klein lusje. Na de samenkomst gaan alle afstanden naar Sumar, waar zij langs het terrein van de Sonac (in de volksmond de "tsjonkfabryk") lopen. Sonac heeft zich volledig toegelegd op het verwerken van slachtbijproducten tot nuttige en waardevolle grondstoffen voor de internationale petfood, feed en non-foodindustrie.

Tenslotte steken ze het Prinses Margrietkanaal over, waar het door de werkzaamheden aan de Centrale As behoorlijk druk is, om weer terug te gaan naar de startlocatie.

Op de site van Burgum presenteert het dorp zich als het 'doarp tusken wâld & wetter' (dorp tussen bos en water). Of dit terecht is kunt u op 24 oktober 2015 zelf controleren.

Tot ziens op onze tocht.

De ontwerpers van deze tocht: Gerrit en Janny van Assen.

Voor meer informatie zie op www.mabonnevie.nl